

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1994-1995 (*)

24 MAART 1995

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
30 maart 1994 houdende sociale
bepalingen met betrekking
tot de grensarbeiders**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
SOCIALE ZAKEN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER DELIZEE

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft onderhavig wetsvoorstel besproken tijdens haar vergadering van 22 maart 1995.

(1) Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Nothomb.

A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. Ansoms, Goutry, Olivier, Schuermans, Vandendriessche.
P.S. Mevr. Burgeon (C.), HH. Delizée, Perdieu, Poty.
V.L.D. HH. Chevalier, De Groot, Devolder, Van Mechelen.
S.P. Mevr. De Meyer, HH. Peeters (J.), Sleetckx.
P.R.L. HH. Draps, Severin.
P.S.C. HH. Charlier (Ph.), Nothomb.
Agalev/HH. Detienne, Geysels.
Ecolo
Vl. H. Van Hauthem.
Blok

B. — Plaatsvervangers :

HH. Breyne, Demuyt, Mevr. Leysen, HH. Taylor, Vanleenhove, Vanpoucke.
HH. Biefnot, Collart, Mayeur, Minet, Namotte.
H. Daems, Mevr. De Maght-Aelbrecht, Nelis-Van Liedekerke, HH. Platteau, Vergote.
HH. Dielens, Landuyt, Moyaerts, Van der Sande.
HH. de Clippele, Ducarme, Hazette.
Mevr. Corbisier-Hagon, HH. Grimberghs, Hiance.
HH. Dallons, Defeyt, Luyten.
HH. Van den Eynde, Wymeersch.

Zie :

- 1753 - 94 / 95 :

— N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Perdieu c.s.

(*) Vierde zitting van de 48e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1994-1995 (*)

24 MARS 1995

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 30 mars 1994
portant des dispositions sociales
en ce qui concerne les
travailleurs frontaliers**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DES
AFFAIRES SOCIALES (1)

PAR M. DELIZEE

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de sa réunion du 22 mars 1995.

(1) Composition de la commission :

Président : M. Nothomb.

A. — Titulaires :

C.V.P. MM. Ansoms, Goutry, Olivier, Schuermans, Vandendriessche.
P.S. Mme Burgeon (C.), MM. Delizée, Perdieu, Poty.
V.L.D. MM. Chevalier, De Groot, Devolder, Van Mechelen.
S.P. Mme De Meyer, MM. Peeters (J.), Sleetckx.
P.R.L. MM. Draps, Severin.
P.S.C. MM. Charlier (Ph.), Nothomb.
Agalev/MM. Detienne, Geysels.
Ecolo
Vl. M. Van Hauthem.
Blok

B. — Suppléants :

MM. Breyne, Demuyt, Mme Leysen, MM. Taylor, Vanleenhove, Vanpoucke.
MM. Biefnot, Collart, Mayeur, Minet, Namotte.
M. Daems, Mmes De Maght-Aelbrecht, Nelis-Van Liedekerke, MM. Platteau, Vergote.
MM. Dielens, Landuyt, Moyaerts, Van der Sande.
MM. de Clippele, Ducarme, Hazette.
Mme Corbisier-Hagon, MM. Grimberghs, Hiance.
MM. Dallons, Defeyt, Luyten.
MM. Van den Eynde, Wymeersch.

Voir :

- 1753 - 94 / 95 :

— N° 1 : Proposition de loi de M. Perdieu et consorts.

(*) Quatrième session de la 48e législature.

I. — INLEIDING DOOR DE HOOFDINDIENER VAN HET WETSVORSTEL

De heer Perdieu legt uit dat grensarbeiders vaak geconfronteerd worden met problemen ingevolge verschillen tussen de fiscale en de sociale wetgevingen van de werkstaat en de woonstaat.

Onderhavig wetsvoorstel strekt ertoe een van die problemen te regelen voor wat de in Duitsland, Frankrijk en Nederland tewerkgestelde Belgische grensarbeiders betreft.

Artikel 106 van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen heeft een bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid ingevoerd ten laste van alle werknemers die geheel of gedeeltelijk onderworpen zijn aan de Belgische sociale zekerheid voor werknemers alsook ten laste van de rechthebbenden op bepaalde sociale uitkeringen.

Aangezien de Belgische grensarbeiders die in het buitenland tewerkgesteld zijn, onderworpen zijn aan het sociale-zekerheidsstelsel van het land waar zij werken en niet aan de Belgische sociale zekerheid, vallen zij in principe niet onder het toepassingsgebied van de bijzondere bijdrage.

Toch kunnen zij krachtens artikel 106, § 2, 2° (rechthebbenden op sociale uitkeringen) of omwille van de omschrijving van artikel 107 (geval van tweeverdieners waarbij één inkomen en/of uitkering verworven wordt in België) verplicht zijn alsnog de bijzondere bijdrage op hun inkomen te betalen.

Daarom wordt in artikel 1 voorgesteld de bezoldigingen van de Belgische grensarbeiders tewerkgesteld in Duitsland, Frankrijk en Nederland te onttrekken aan de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid voor zover die bezoldigingen aanleiding hebben gegeven tot het heffen van sociale bijdragen in de werkstaat.

Daarnaast is er de vaststelling dat de buitenlandse grensarbeiders in België, alhoewel zij onderworpen zijn aan het Belgische sociale-zekerheidsstelsel, de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid niet moeten betalen.

De verwijzing naar het begrip « gezinsinkomen » in artikel 108, § 1, van de voornoemde wet van 30 maart 1994, die slechts tot doel had de lagere inkomens minder te belasten dan de hogere inkomens, brengt immers mee dat de buitenlandse grensarbeiders, die geen in België belastbaar gezinsinkomen hebben aangezien zij niet in België wonen, buiten het toepassingsgebied vallen.

Artikel 2 strekt ertoe dit probleem te regelen door te bepalen dat de buitenlandse grensarbeiders, die mee de voordelen genieten van de Belgische sociale zekerheid voor werknemers, ook mee de bijzondere bijdrage moeten betalen die werd ingevoerd ter financiering ervan.

I. — EXPOSE INTRODUCTIF DE L'AUTEUR PRINCIPAL DE LA PROPOSITION DE LOI

M. Perdieu souligne que les différences entre les législations fiscales et sociales de l'Etat où l'activité est exercée et l'Etat de résidence posent souvent des problèmes aux travailleurs frontaliers.

La proposition de loi à l'examen vise à régler un de ces problèmes en ce qui concerne les travailleurs frontaliers occupés en Allemagne, en France ou aux Pays-Bas.

L'article 106 de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales a instauré une cotisation spéciale de sécurité sociale à charge de tous les travailleurs assujettis totalement ou partiellement à la sécurité sociale belge des travailleurs salariés et à charge des bénéficiaires de certaines prestations sociales.

Attendu que les travailleurs frontaliers belges occupés à l'étranger sont assujettis au régime de sécurité sociale du pays où ils travaillent, et non à la sécurité sociale belge, ils ne tombent pas, en principe, sous le champ d'application de la cotisation spéciale.

Ils peuvent néanmoins être obligés de payer la cotisation spéciale en vertu des dispositions de l'article 106, § 2, 2° (bénéficiaires de prestations sociales), ou compte tenu de la formulation de l'article 107 (le cas du couple à deux revenus dont un revenu et/ou une prestation sociale est perçue en Belgique).

Il est dès lors proposé à l'article 1er de soustraire les rémunérations des travailleurs frontaliers belges occupés en Allemagne, en France et aux Pays-Bas à la cotisation spéciale de sécurité sociale pour autant que ces rémunérations aient donné lieu à la perception de cotisations sociales dans le pays où le travailleur exerce son activité.

On constate par ailleurs que les travailleurs frontaliers étrangers occupés en Belgique, bien qu'assujettis au régime belge de sécurité sociale, ne doivent pas payer la cotisation spéciale de sécurité sociale.

La référence, à l'article 108, § 1er, de la loi du 30 mars 1994 précitée, à la notion de « revenu du ménage », qui avait seulement pour but de moins imposer les revenus plus faibles par rapport aux revenus plus élevés, a cependant pour conséquence que les travailleurs frontaliers étrangers, qui n'ont pas de revenu du ménage imposable en Belgique puisqu'ils n'habitent pas en Belgique ne tombent pas sous le champ d'application de la cotisation spéciale.

L'article 2 vise à régler ce problème en imposant également aux travailleurs frontaliers étrangers, qui jouissent aussi des avantages du régime belge de la sécurité sociale des travailleurs salariés, le paiement de la cotisation spéciale qui a été instaurée en vue de son financement.

II. — BESPREKING EN STEMMINGEN

De Voorzitter betreurt de afwezigheid van de minister van Sociale Zaken.

De heer Devolder wenst het standpunt van de minister ten aanzien van dit wetsvoorstel te kennen. Hij is van oordeel dat de minister op een aantal technische vragen antwoord moet verstrekken en dat de bespreking dus niet kan worden aangevat. Het feit dat de medewerkers van de minister aanwezig zijn doet geen afbreuk aan zijn protest.

De heren Ansoms en Sleenckx wijzen erop dat het hier gaat om een wetsvoorstel en dat de commissie autonoom kan bepalen of zij dit al dan niet wenst aan te nemen. De aanwezigheid van de minister is strikt genomen niet vereist.

De heer Sleenckx is anderzijds van oordeel dat een minister voorrang moet geven aan de parlementaire werkzaamheden.

De heer Perdieu wijst op het dringend karakter van de in zijn wetsvoorstel opgenomen maatregelen en vraagt of de commissie, ten uitzonderlijken titel, niet kan afwijken van het principe dat de minister aanwezig moet zijn. De medewerkers van de minister zullen desgewenst uitleg kunnen verstrekken over de technische aspecten.

De heer Devolder blijft bij zijn fundamenteel bezwaar maar uit respect voor het parlementair initiatief trekt hij zijn verzet tegen het aanvatten van de bespreking in.

*
* *

De heer Devolder vraagt of er een raming werd gemaakt van de budgettaire implicaties van artikel 1.

De vertegenwoordiger van de minister van Sociale Zaken antwoordt dat dergelijke raming onmogelijk is omdat de individuele gezinssituatie van de betrokken grensarbeiders niet gekend is en dus niet kan uitgemaakt worden wie er rechtstreeks onderworpen is aan de bijzondere bijdrage via artikel 106, § 2, 2°, van de wet van 30 maart 1994 (rechthebbenden op sociale uitkeringen) of onrechtstreeks door de verwijzing naar het begrip « gezinsinkomen » (artikel 108 van voornoemde wet).

De heer Brouns legt uit dat, voor wat de in Nederland tewerkgestelde grensarbeiders betreft, sommige berekeningen aantonen dat, ingevolge de hogere sociale zekerheidsbijdragen in Nederland (waardoor het belastbaar inkomen van deze grensarbeiders wordt verminderd) en door de afschaffing van de bijzondere sociale zekerheidsbijdrage, de Belgische overheid ongeveer 450 miljoen frank inkomsten zal derven.

II. — DISCUSSION ET VOTES

Le président déplore l'absence de la ministre des Affaires sociales.

M. Devolder souhaite être informé de la position de la ministre quant à la proposition de loi à l'examen. Il estime qu'elle doit fournir certaines précisions concernant diverses questions techniques et que la discussion ne peut dès lors commencer en son absence, la présence de ses collaborateurs ne modérant en rien sa protestation.

MM. Ansoms et Sleenckx soulignent qu'il s'agit d'une proposition de loi et que la commission peut décider de façon autonome si elle souhaite l'adopter ou non. Strictement parlant, la présence de la ministre n'est pas indispensable.

M. Sleenckx considère néanmoins qu'un ministre devrait accorder la priorité aux travaux parlementaires.

M. Perdieu attire l'attention sur l'urgence des mesures proposées et demande si la commission ne peut déroger, à titre exceptionnel, au principe imposant la présence du ministre. Les collaborateurs de la ministre pourront, si nécessaire, fournir des précisions quant aux aspects techniques.

Tout en maintenant ses objections fondamentales, *M. Devolder* ne s'oppose toutefois plus, par respect pour l'initiative parlementaire, à l'ouverture de la discussion.

*
* *

L'intervenant demande si l'incidence budgétaire de l'article 1er a été évaluée.

Le représentant de la ministre des Affaires sociales répond qu'il est impossible de procéder à une telle évaluation, étant donné qu'on ne connaît pas la situation familiale des travailleurs frontaliers concernés et qu'on ne peut dès lors déterminer quels travailleurs sont assujettis directement à la cotisation spéciale de sécurité sociale en application de l'article 106, § 2, 2°, de la loi du 30 mars 1994 (bénéficiaires de prestations sociales) ou quels travailleurs y sont assujettis par référence à la notion de « revenu du ménage » (article 108 de ladite loi).

M. Brouns explique qu'en ce qui concerne les travailleurs frontaliers occupés aux Pays-Bas, certains calculs font apparaître que, par suite du taux plus élevé des cotisations de sécurité sociale appliqué aux Pays-Bas (ce qui réduit d'autant le revenu imposable de ces travailleurs frontaliers) et de la suppression de la cotisation spéciale de sécurité sociale, les autorités belges subiront un manque à gagner de quelque 450 millions de francs.

De vertegenwoordiger van de minister van Sociale Zaken antwoordt dat die berekeningen geen precieze raming mogelijk maken van de budgettaire implicaties van de in artikel 1 van onderhavig wetsvoorstel voorgestelde regeling.

De heer Perdieu sluit zich hierbij aan.

Aangezien de bijzondere bijdrage maar in 1994 werd ingesteld zijn er nog geen officiële statistieken beschikbaar.

Volgens *de heer Perdieu* kan dus nog niet worden nagegaan hoeveel grensarbeiders volgens de huidige bepalingen van de wet van 30 maart 1994 de bijzondere bijdrage zouden moeten betalen en ook niet — aangezien het gezinsinkomen niet gekend is — hoeveel die bijzondere bijdrage zou belopen.

*
* *

De artikelen 1 tot 3 worden ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Het gehele wetsvoorstel wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

De heer Devolder laat opmerken dat — alhoewel hij alle begrip heeft voor het sociaal karakter van het wetsvoorstel — hij het niet kan goedkeuren omwille van de afwezigheid van de minister van Sociale Zaken enerzijds, en het gebrek aan gegevens over de budgettaire kostprijs anderzijds.

De rapporteur,

J.-M. DELIZEE

De voorzitter,

Ch.-F. NOTHOMB

Le représentant de la ministre des Affaires sociales réplique que ces calculs ne permettent pas de procéder à une évaluation précise de l'incidence budgétaire de la mesure proposée à l'article 1er de la proposition de loi à l'examen.

M. Perdieu souscrit à ces propos.

La cotisation spéciale n'ayant été instaurée qu'en 1994, on ne dispose pas encore de statistiques officielles.

M. Perdieu considère qu'il n'est dès lors pas encore possible de déterminer le nombre de travailleurs frontaliers qui devraient verser une cotisation spéciale en application des dispositions actuelles de la loi du 30 mars 1994, ni le montant de cette cotisation, étant donné qu'on ne connaît pas les revenus des ménages.

*
* *

Les articles 1er à 3 sont adoptés sans modification par 11 voix et une abstention.

L'ensemble de la proposition de loi est adopté par 11 voix et une abstention.

M. Devolder fait observer que même s'il en comprend bien le caractère social, il ne peut cependant approuver la proposition de loi, d'une part, en raison de l'absence de la ministre des Affaires sociales et, d'autre part, en raison du manque de données concernant l'incidence budgétaire.

Le rapporteur,

J.-M. DELIZEE

Le président,

Ch.-F. NOTHOMB